

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

2570

Vragen van het lid **Bikker** (ChristenUnie) aan de Staatssecretarissen van Justitie en Veiligheid en van Volksgezondheid, Welzijn en Sport over *het bericht «KNVB sloot sponsordeal met omstreden gokbedrijf dat onderdeel was van Chinese georganiseerde misdaad»* (ingezonden 1 augustus 2024).

Antwoord van Staatssecretaris **Karremans** (Volksgezondheid, Welzijn en Sport) (ontvangen 16 september 2024). Zie ook Aanhangsel Handelingen, vergaderjaar 2023–2024, nr. 2308.

Vraag 1

Bent u bekend met het bericht «KNVB sloot sponsordeal met omstreden gokbedrijf dat onderdeel was van Chinese georganiseerde misdaad»?¹

Antwoord 1

Ja.

Vraag 2

Was het de maatschappelijke verantwoordelijkheid geweest van de Koninklijke Nederlandse Voetbalbond (KNVB) om te (laten) controleren met welke partij de bond in zee is gegaan en wat de herkomst van het geld is?

Antwoord 2

De KNVB gaat over zijn eigen sponsorcontracten. In het voetbal worden maatregelen genomen om geldstromen te achterhalen, zoals het zogenoemde «Know-Your-Owner»² en het controleren van de bron van financiële stromen, mits daar aanleiding voor is.

De KNVB geeft aan *due diligence* onderzoek uitgevoerd te hebben naar de herkomst van de middelen. De uitkomst van de *due diligence* naar deze partij gaf voor de bond op dat moment geen aanleiding om niet met hen in zee te gaan, ook omdat deze partij al samenwerkte met gerenommeerde voetbalor-

¹ NRC, 1 augustus 2024, KNVB sloot sponsordeal met omstreden gokbedrijf dat onderdeel was van Chinese georganiseerde misdaad (<https://www.nrc.nl/nieuws/2024/07/31/knvb-sloot-sponsordeal-met-omstreden-gokbedrijf-dat-onderdeel-was-van-chinese-georganiseerde-misdaad-a4861419#/krant/2024/08/01/#102>).

² *Conform dit principe moet de identiteit van eigenaren van betaaldvoetbalorganisaties bekend zijn, alsook hun belangen, activiteiten en de herkomst van hun vermogen.* Uit: Richtlijn wijziging zeggenschap KNVB.

ganisaties als de Welshe voetbalbond, Borussia Dortmund, Napoli en Olympique Lyon.

Vraag 3

Vindt u dat er voor sportbonden, als samenwerkingspartner van de Nederlandse overheid in het sportbeleid, een grotere maatschappelijke verantwoordelijkheid bestaat op dit vlak dan voor sportclubs? Zo nee, waarom niet? Zo ja, aan welke standaarden dienen sportbonden zich met betrekking tot financiering van hun organisatie wat u betreft te houden?

Antwoord 3

In de mate van maatschappelijke verantwoordelijkheid is voor mij geen onderscheid. Sportbonden hebben een maatschappelijke verantwoordelijkheid. Ik vind dat sportclubs die ook hebben, omdat zij direct in contact staan met sporters. In het geval van buitenlandse sponsorcontracten is het van belang om onderzoek te doen naar de herkomst van de middelen.

Vraag 4

Welke juridische verantwoordelijkheid had de KNVB en de betrokken adviseurs en banken bij het sluiten van de overeenkomst in het kader van de Wwft en het wetboek van Strafrecht?

Antwoord 4

De KNVB is geen meldingsplichtige instelling vanuit de Wwft, en heeft dan dus ook geen juridische verantwoordelijkheid. Waar het gaat om betrokken banken en (financieel) adviseurs, indien zij gelden als Wwft-instelling, geldt dat zij onderzoek moeten doen naar hun klanten (in dit geval de KNVB) en ongebruikelijke transacties moeten melden bij de Financial Intelligence Unit. In het recent gepubliceerde Europese anti-witwaspakket³ zijn onder meer voetbalclubs aangewezen als instellingen die aan anti-witwasregelgeving moeten voldoen. Samen met de Ministers van Financiën en Justitie en Veiligheid bestudeer ik deze voorstellen en bekijk hoe deze in Nederland geïmplementeerd moeten worden. Het pakket zal 10 juli 2027 in werking treden.

Op basis van de informatie uit het NRC-artikel kan ik niet vaststellen of er juridische verantwoordelijkheden voor de KNVB voortvloeien uit het Wetboek van Strafrecht. In algemene zin doe ik geen uitspraken over individuele casussen in relatie tot het Wetboek van Strafrecht.

Vraag 5

Welke verantwoordelijkheid hebben sportbonden en sportclubs in het publiceren van sponsorovereenkomsten? Was de KNVB in overtreding door de gemaakte sponsorovereenkomst niet openbaar te maken?

Antwoord 5

Er is geen verplichting om sponsorovereenkomsten te publiceren. De KNVB was niet in overtreding door het niet openbaar maken van de sponsorovereenkomst.

Vraag 6

Bent u bekend met het recente Amerikaanse onderzoek van Infoblox dat veel gokbedrijven, waaronder BOB Sports, die deals sloten met grote voetbalclubs en dus ook de KNVB, onderdeel uitmaken van hetzelfde netwerk als Yabo Sports, dat zich bezig houdt met illegaal gokken, witwassen en mensenhandel en illegale casino's bemanden vanuit een soort werkkampen in Cambodja?⁴

Antwoord 6

Ja.

³ Verordening (EU) 2024/1624 van het Europees parlement en de Raad van 31 mei 2024 tot voorkoming van het gebruik van het financiële stelsel voor witwassen of terrorismefinanciering.

⁴ <https://insights.infoblox.com/resources-report/infoblox-report-vigorish-viper-a-venomous-bet>

Vraag 7

Is bij u bekend of er Nederlandse sportclubs zijn die deals hebben gesloten met een van de gokbedrijven uit het onderzoek?

Antwoord 7

Ajax is genoemd in het onderzoek en daarnaast heeft uw Kamer eerder vragen gesteld⁵ over een sponsordeal van Ajax en PSV. Daarbuiten is mij niet bekend of er andere sportclubs zijn die een deal hebben gesloten met een van de gokbedrijven uit het onderzoek.

Vraag 8

Bent u bereid om Nederlandse sportclubs op de hoogte te brengen van de uitkomsten van dit onderzoek en te adviseren de bestaande sponsordeals met deze informatie tegen het licht te houden?

Antwoord 8

Ik heb NOC*NSF en KNVB geïnformeerd over dit onderzoek. Zij kunnen hun leden vragen om naar bestaande sponsordeals te kijken naar aanleiding van dit onderzoek.

Vraag 9

Bent u bereid in gesprek te gaan met de KNVB over zijn voornemen om niet met internationale partners in zee te gaan? Wat houdt dit voornemen precies in? Vindt u dat Nederlandse sportclubs hier een voorbeeld aan kunnen nemen, gezien de risico's op het steunen van illegale praktijken zoals witwassen, illegaal gokken en mensenhandel?

Antwoord 9

Recent heeft de KNVB een internationaal partnership geweigerd op basis van een *due diligence* onderzoek. De KNVB heeft het *due diligence* onderzoek aangescherpt. Concreet houdt dit in dat alle internationale partnerships aan onderzoek onderworpen worden.

De KNVB werkt overigens nog steeds met internationale partners samen.

Denk aan contracten met een partij als Nike.

Nederlandse sportclubs hebben vaak eigen checks and balances om potentiële partnerships te controleren. Het is altijd aan te bevelen om de herkomst van sponsorgelden na te gaan.

⁵ Kamerstukken II 2023/2024, 2024Z00523.